

52 4/30

Vrače

SZ IV

zl. is

B.

Národní
blago.

iz Vranje
peči

Podbošek II

Jen. Podbošek
Kupen

Dal Dr. A. Procházka

Vraze.

1. Če ješ na polu v cerkev, škripala boš kerster,
ko ta boš k pogrebu nešli. —
2. Če se ne pokropiš, bo grob v cerkev in iz cerkve, sinja
se ti vrag. —
3. Peric za Velikonoči moraš vselij kerkati v novem
loncu, da ne bo sinja mlavili sovražila. —
4. Ilo kupiš prose, nesi jih moraš po vseh kobilah
da bodo vanti pri hiši.
5. Ilo provaš tele, s tatarji mu moraš skakke na
repu in jo dati krovu, da se ji ne bo težilo. —
6. Tatar prišel prova v kobilu hišo, iti moraš naj
prej za peč.
7. Tatar prišel kam v vas, moraš sestiti, da
spanja ne vtneš. —
8. Ilo provaš plemenstvo žival, kaj nekaj kaja
kupcu „pleme“ (katero on da v bogjnu), da se
bo dobro sedela.
9. Tatar kupiš piščeta, daj jim moraš na
živak (pri kmeti peči na vsaki strani eden, nekoliko nižji
kateri peči) jesti, da bodo sata tožala Toma.
10. Gigazij ne smeš načesati tati, če hočeš, da
ti ne bo magel „inavetiti“, če mu pa kaj daj,
vzi pri tkoču za njim kovec rove.
11. Če toluš proprotino seno, katera kresno no
cveta, tožori in se obleti, slisal boš, kaj živi
in trevje govori.

12. Če vidiš kovarsten pes-ništ lučico zunaj,
pojti tja, položj okolu nje rogin venec, in
vstani blagoslovjeno šibo opretno netenje v tla.
Dugi Tan pojti kopat zaklat, toč nesmeš
se ni bati in nicesor govoriti, sic preklobo
zaklata. —
13. Alko štrake sušo obgubj, nosil ti bo celo živ,
ljene, kar boš hitel. Del zadržane reči
položj večer na okno; zjutraj Tobiš polno solu. —
14. Alko štrake po kako reč grej, tečj živjajo,
ko pa neso, pod starejšo. — Greš pa tja, kjer
po končanem velu ni nihče karjaj navetil. —
15. Če se po mi skriješ ga gom in minogroš,
čega glebaš skrozi post, boč ga strah (groza). —
16. Alko ti zjutraj zajec poč preskoti, boč tiš,
ti Tan nesrečen. —
17. Če ta na potovanju prvi sveča mošči, boč
svečan, čepa ženska, boč pa nesrečen. —
18. Če greš ivez prestor, kjer so se lišice trstje
le, kolalate ko groza. Ogledaj se, če greš po
istem karjaj nočaj; —
19. Če ti lato navedi, Tan ne moreš naprej spal,
ljati, izbij kolesu tisti klin, ki je bil
prvi vstani. Alko to storiš, speljaj boč lahk
in čaravnik postane hrom. —
20. Če ste z štev tako skupaj, Tan se gumno ob
truga ljene, trpij sušo v vicah. —

21. Alko ga ine oganj eviliti, nazna to, Tan se je
suša iz vic rečla. —
22. Vsak človek ima svojo vezgo. Če bi vezgo
šel in bi prisel to več, moral bi takoj umreti. —
23. Škarar se vezga stane, tečaj umre človek. —
24. Če koč po stroho rije, bo kmalu molič. —
25. Če molič nehaj gleba, gleba po trigem
(= umol boč kmalu se trugi). —
26. Če se jama zasiplje, boč kmalu trugi molič. —
27. Če meš pozitivovanjem uša lije, boč
kmalu molič. —
28. Če uga ryjane sveč zelo smrtijo, boč
kmalu molič. —
29. Če na Dr. več pač, umol boč istega leta. —
30. Alko se na Dr. več greš do poskusi in icam
greš na Tomar stroho, ničel boč več več
tožeke polno in jega leta. —
31. Na Dr. več je za vsaki gom angeli, na
prestor več po hudo boč. —
32. Škarar se obnaša boč dan, tako se boč
pač leta. —
33. Na Škivestov Tan moreš paravnači
se tisto, kar si zamislil celo leta, ko si
hočil na stran. —
34. Če na sv. Pava (25. pros.) Tan toliko solnce
rije, Tan bi okoli hiše prjahal, olnake se boč
truso. —

35. Če te k^ota ustraši, ostrežim las in
se ž njimi nahotim, da ti strah ne bo
škoroval. -
36. Če na Sveinico pej ot sveče kane, ka,
ko ot strelke, zarje se metat mogaj
v bolog. -
37. Ako te pes glesta, karar ješ, ne bo ti
teknilo. - Ti žveš, pes pa proja. -
38. Če šinka sonov is, pride ti tako v jet. -
39. Če se zveš umiješ, lizala te bo smel
po noči. -
40. Če lišica laja, bo tež. -
41. Če petelin ob manavati no peje, bo tež. -
42. Ako grš met potuje ljuti, šani za hlodnik
brinov vršček, da te bo ne vroči. -
43. Če si lase seješ ko se glav is, pozabiš saje. -
44. Pojta sve postno sve met kosilom na
mak višins in lišal bo vilisti babo, ka,
tero žagajo. -
45. Iho se ostrež, šani lase pot kamen, da
te nebo glav kolala. -
46. Če ubiješ povega gata, kateroga višis, višel
jih bo mnogo tisto leto. -
47. Ako bi se mašnik po čim sv maši mogaj
obnil in ljutis blagoslovil, višel bi tistega,
za koga je spravil sv maš. -
48. Če tenes blav v vzglavje, kolala tebo glava. -

49. Če se pes ali maček umira, prisel bo do
ptujec. -
50. Moška moraš ukrasti, če hoješ, da bo
dobro lovil. -
51. Če se skleda pri jet maje, prisel bo lačni. -
52. Če pride sova blizu hiše skovikat, bo ne
nevein pri liši. -
53. Ako pride kukavica blizu hiše, bo tež. -
54. Če ima motor, na katerem si priglal žival,
mnogo voglav, imel bo lep šolček. -
55. Če te sol šlan, šel bo šnar. -
56. Ako te sol postlat, bo plesal. -
57. Ako se ti kolie, ugani tistega, kita ima
v miših, in ganjalo se ti bo kolcata. -
58. Če te te prestopi, ne bo več vasel, če te
ne prestopi mogaj. -
59. Če se tolgo glav v gradu, po kaj se ti
hudo. -
60. Če ne kaj šinkov in ne kaj šenaja v papirih
in tisto konar podvžer, otnese ti ve šurke. -
61. Ako te gav piči, teci nono ko roči, kar
prej pride do rote, tisti ostane živ. -
62. Iho viči kita po č mlavo žival, plume
trikrat naujo, da bi je ne vročil. -
63. Iho lišis po č kukavico, tež! kolikar,
kolikar zakulka, tista število bo prisel. -

64. Če nimas denarja pri sebi, ko sišiš
privratal kuharico, imel ga ne boš
celo leto nič. -

65. Če prvi krajec na trobuhulježi,
boš cel mesec slabo vreme. -

66. Lupine od blagoslovljenih prškov
porej okoli hiše, ta ne privede kača
k hiši. -

67. Če ščurke ali kače druzge živali komu
taš pot imenem škratov, postanejo tam
pravi škrtje. - Druzi jih se lahko
svata, a tretji jih ne svravi več. -

68. Od 11. ure pa do 12. ure ne tabora, ko
tam gromi inajo duhovi moči. -

69. Brevo ženi k biki ma tam moškega
imena, oho hočeš, da bo imela punca.

70. Če ukradeš na sol večer sol metvicejo, lahko jim
potem "narediš". -

71. Če na got v. pješa sije solnce, boš v. pježi
zelenje, in tisto leto suša. -

72. Če pri molitvi gledaš skozi vrsto okna, prinesel ti
bo škrtat roko. -

73. Če kakor nese mehka jajca, vlec ji zaprep trikrat
po hiši grom in tobi, in nesla bo tva jajca. -

74. Ko spomlasi prvi ženeš živino na
pašo, vzami blagoslovljeno silo! -

75. V ščipovi uri ne sej nobenega žita! -

76. Škarar je ajda vsajana, nesmeš kariti
pot milim nebom, ta ajde slana ne gromi

77. Kolikor visoko na gorah stoji novega
leta san snegla, take starosti gromi boš
molitisto leto. -

78. Na delchi četlek (priljutom) mora moški
migo brisati, potem pa tisto curjo obeti
na bližnje drevo, in jastreb ne bo tisto
leto vnesel nobene kakešči. -

78. Na sv. Florijana dan mora skuhati
moški brosto, da ne bo hiša požrela. -

78. Če zaspiš prej pol milim nebom brez
kakega železnega orodja, pravo zeleni ovch
dobil boš "motvico" (človek je zelo zaplan). -

79. Motvico spraviš, ako te kdo pot koprani
kajčaga gromi. -

80. Probot, skatara ti imel povegan žegan (brat
vneti vedlje), onj skoli sarknega dreva, da
bo obrodilo obilen sad. -

81. Ako gromi žalostna pojo, poče kmalu
molič. -

82. Če na sv. Petra in Pavla dan gromi, papa
daje svetli raz dreve, -

83. Martica noznanja, da bo drugi dan
ob istem času dež. —
84. Tkarob nedeljak in prazniških reš, —
zgorelo ti boče solnji dan na dlan. —
85. Če v iloveka plunēs, ližal boš solnji
dan levavega mačka po vepom. —
86. Ko vidiš pravega metulja, gjeniga in
spusti skozi rokar, in našel boš čuvlje. —
87. Sveti Urban prinese beancejine. Če
na dan njegovega godu dolgo laziš, stre,
se jih bo nate.
88. Če na sv. Jaba dan seješ, suadel ti bo
črv žito.
89. Če se pes valja, bo dež ali veter.
90. Če se pri krajem meseca se ostali poga, bo dež.
91. Če so muhe na steni navzdol skrajane, bo dež.
92. Če se skna pole, bo dež.
93. Če kokuš pōje, kakor petelin, bo mrazu dex
94. Če na skne bladiš krah, debil boš krof.
95. Če je mnogo ōs v tleh, bo velik sneg.
96. Če je na vel. Smarini dan grobo vreme, bo
huda zima.